

DETUNATELE din Apuseni

Munții Apuseni se remarcă în peisajul țării noastre printr-un relief variat, de un pitoresc deosebit. Ei s-au format de-a lungul a milioane de ani, în structura lor regăsindu-se mase cristaline de vârstă arhaico-paleozoică, dar și roci sedimentare mai noi, de vârstă mezozoică și neozoică. Pe lângă mișcările de înăltare, în neogen Apusenii au fost afectați de importante erupții vulcanice, ce au adus la suprafață importante mase de riolite, dacite, andezite și bazalte. O parte din aparatele vulcanice s-au păstrat până în zilele noastre sub formă de conuri sau de neck-uri, cum este cazul Detunatelor.

Pornind din Abrud spre Zlatna, pe șosea putem ajunge în Valea Șesii, iar de acolo, pe o potecă, urcăm timp de aproximativ o oră la poalele Detunatelor. De pe culmea ce străjuiește satul la nord se observă două vârfuri ce domină împrejurimile, unul golaș, lipsit aproape în totalitate de vegetație (Detunata Goală - 1169 m altitudine) și celălalt îmbrăcat în vegetație (Detunata Flocoasă - 1205 m). Cele două vârfuri sunt de fapt niște neck-uri alcătuite din roci bazaltice, ce au aspectul unor martori de eroziune.

Neck-ul este o formă de relief vulcanic de une, reprezentând un vârf îngust, ascuțit, cu versanți ce au aspectul unor pereți uriași de piatră, alcătuit din lavă vulcanică consolidată rămasă în coșul vulcanic la sfârșitul erupției. Cu timpul, rocile mai moi ce alcătuiesc conul vulcanului sunt parțial erodate, rămânând la zi doar lava consolidată rămasă în coșul vulcanic, care este mult mai dură.

Detunata Goală

Cel mai spectaculos vârf dintre cele două, este ușor accesibil, având aspectul unei stânci uriașe, „o orgă de piatră“ constituită din coloane hexagonale bazaltice dispuse una lângă alta. Roca este foarte dură și închisă la culoare, dând peisajului un farmec deosebit. De-a lungul timpului, fragmente de diferite

dimensiuni se desprind din coloanele ce parcă străpung vîzduhul, prăvălindu-se cu un zgromot asurzitor, ca niște tunete, la baza vârfului. Tocmai de la acest zgromot amplificat de ecou pe care îl fac fragmentele de rocă în căderea lor vine și denumirea dată de localnici Detunator. Datorită farmecului deosebit, Detunata Goală a fost declarată monument al naturii, fiind în același timp și o rezervație geologică.

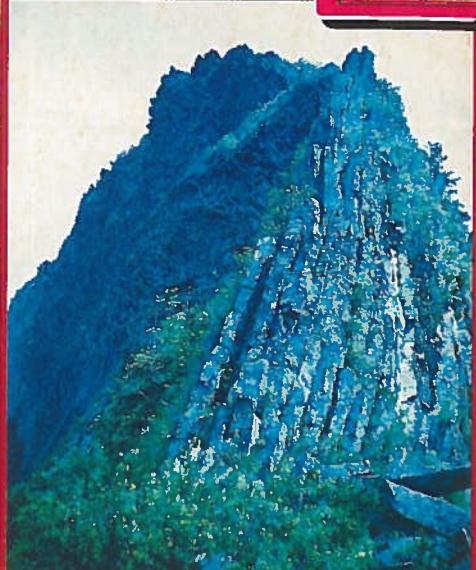
Detunata Flocoasă

Spre dreapta se observă celălalt neck, un vârf acoperit în întregime de vegetație forestieră, de aici venindu-i și numele de Detunata Flocoasă. Aici găsim, pe lângă molid, bradul alb și, într-o proporție mai mică, fagul. Acest vârf nu este la fel de spectaculos ca Detunata Goală, tocmai din cauza vegetației care ascunde privirii coloanele de bazalt ce se regăsesc și aici.

Pentru cel ce ajunge la Detunate, peisajul de aici rămâne de neuitat datorită farmecului deosebit dat nu numai de cele două Detunate, ci și de pădurile și de pajiștile ce se întind în jur, de gospodăriile risipite pe dealuri. Munții Apuseni, în ansamblul lor, ascund foarte multe puncte de atracție, ceea ce face să fie una dintre cele mai căutate arii turistice din România.

Marian Ene

Formarea unui neck:
 A - aspectul conului vulcanic imediat după încheierea erupției;
 B - neck-ul rezultat în urma eroziunii conului vulcanic

Coloanele hexagonale de bazalt reprezintă lava consolidată în cosul fostului vulcan

Cele două Detunate, în dreapta Detunata Flocoasă, iar în stânga - Detunata Goală

Versantul vestic al Detunatei Goale

Detunata Goală - coloanele de bazalt seamănă cu „o orgă de piatră“

